

OBSAH

1. Inkluze ve vzdělávání	9
1.1. Inkluzivní vzdělávání	9
1.1.1. Segregace	10
1.1.2. Integrace	11
1.1.3. Inkluze	13
1.1.4. Inkluze v praxi – edukační realita	15
1.2. Kompetence pedagoga v inkluzivním vzdělávacím prostředí	18
2. Školní poradenské pracoviště, jeho aktéři a úkoly	27
2.1. Výchovní poradce	27
2.2. Školní metodik prevence	28
2.3. Školní psycholog	29
2.4. Speciální pedagog	30
2.5. Pedagogicko – psychologická poradna	33
2.6. Speciálně pedagogické centrum	34
2.7. Středisko výchovné péče	35
2.8. Zdroje metodické podpory činnosti školského poradenského zařízení	36
3. Podpora vytváření inkluzivního prostředí školy – tvorba strategického plánu	38
3.1. Model rozvoje inkluzivní školy a jeho východiska	38
3.2. Koordinace tvorby strategického plánu pro vytváření inkluzivního prostředí školy (zvýšení proinkluzivnosti školy)	41
3.2.1. Hodnocení výchozího stavu	41
3.2.2. Příprava pracovního týmu školy na plánování a vytváření inkluzivního prostředí	43
3.2.3. Školní akční tým	45
3.2.4. Koordinace formulování vize inkluzivní školy	46
3.2.5. Strukturovaná vize inkluzivní školy	46
3.2.6. Hodnocení podmínek pro naplnění vize	54
3.2.7. Hodnocení důležitých aktérů a partnerské sítě školy	56
3.2.8. Strategický plán vytváření inkluzivního prostředí školy	58

3.2.9. Hodnocení návrhu strategického plánu školní komunitou	67
3.2.10. Akční plán realizace strategického plánu	69
4. Možnosti koordinace podpory žáků s vybranými typy speciálních vzdělávacích potřeb a žáků nadaných	72
4.1. Podpora žáků s tělesným postižením	72
4.1.1. Činnost koordinátora inkluze ve vztahu k podpoře žáků s tělesným postižením	74
4.1.2. Podpůrná opatření pro žáky s tělesným postižením	75
4.1.3. Možnosti metodické podpory při práci se žáky s tělesným postižením	75
4.2. Podpora žáků s mentálním postižením	77
4.2.1. Činnost koordinátora inkluze ve vztahu k podpoře žáků s mentálním postižením	79
4.2.2. Podpůrná opatření pro žáky s mentálním postižením	80
4.2.3. Možnosti metodické podpory při práci se žáky s mentálním postižením	81
4.3. Podpora žáků se sluchovým postižením	82
4.3.1. Činnost koordinátora inkluze ve vztahu k podpoře žáků se sluchovým postižením	83
4.3.2. Podpůrná opatření pro žáky se sluchovým postižením	85
4.3.3. Možnosti metodické podpory při práci se žáky se sluchovým postižením	85
4.4. Podpora žáků se zrakovým postižením	87
4.4.1. Žák se zrakovým postižením a koordinace jeho podpory	89
4.4.2. Koordinace poskytování podpůrných opatření pro žáky se zrakovým postižením	89
4.5. Podpora žáků s narušenou komunikační schopností	93
4.5.1. Vybrané formy narušené komunikační schopnosti	94
4.5.2. Možné dopady narušené komunikační schopnosti na vzdělávání	96
4.5.3. Podpůrná opatření pro žáky se sluchovým postižením	97
4.5.4. Možnosti metodické podpory koordinátorů inkluze při práci se žáky s nks	98
4.6. Podpora žáků s poruchou autistického spektra	100
4.6.1. Činnosti koordinátora inkluze ve vztahu k podpoře žáků s poruchou autistického spektra	101
4.6.2. Konkrétní příklad intervence pro vytváření nerestriktivního prostředí	102
4.6.3. Podpora v oblasti komunikace žáků s poruchou autistického spektra	105
4.6.4. Podpůrná opatření pro žáky s poruchou autistického spektra	105
4.7. Podpora žáků se sociálním znevýhodněním	107

4.7.1.	Možnosti metodické podpory koordinátorů inkluze při práci se žáky se sociálním znevýhodněním	110
4.7.2.	Nastavování a poskytování individuální podpory žákům se sociálním znevýhodněním	112
4.8.	Možnosti podpory nadaných žáků	113
4.8.1.	Vzdělávání nadaných žáků	114
4.8.2.	Metodická podpora práce s nadanými žáky	117
5.	<u>Individualizace podpory prostřednictvím tvorby plpp a ivp</u>	119
5.1.	Plán pedagogické podpory (plpp)	120
5.2.	Individuální vzdělávací plán (ivp)	121
5.3.	Možné zdroje metodické podpory při tvorbě plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů	122
6.	<u>Podpora prevence a řešení nekázně a rizikového chování</u>	126
6.1.	Koordinátor inkluze a podpora práce se žáky s kázeňskými problémy	128
6.1.1.	Obecné zásady přístupu k prevenci nekázně a k jejím projevům	128
6.1.2.	Základní příčiny projevů nekázně a možné strategie jejich řešení	129
6.1.3.	Projevy nekázně a možnosti intervence	131
6.1.4.	Možnosti posuzování závažnosti projevu nekázně	135
6.2.	Možnosti personální hierarchizace podpory řešení nekázně ve škole	136
6.3.	Intervenční tým školy jako nástroj prevence a řešení nekázně a rizikového projevu v chování	138
6.3.1.	Pasivní intervenční tým – PIT	139
6.3.2.	Aktivní intervenční tým – AIT	140
7.	<u>Podpora ovlivňování klimatu školy a školní třídy</u>	144
7.1.	Vybrané sociometrické techniky a možnosti jejich využití	146
8.	<u>Role koordinátora inkluze v práci s asistenty pedagoga</u>	153
8.1.	Výběr vhodného asistenta pedagoga	154
8.2.	Správné nastavení činnosti asistenta pedagoga	155
8.3.	Správné rozdělení kompetencí mezi asistentem a učitelem	155
8.4.	Zajištění metodického vedení asistentů pedagoga	157

8.5. Další vzdělávání asistentů pedagoga	157
8.6. Alternativy pozice asistenta pedagoga	158
<u>9. Podpora spolupráce s rodiči</u>	<u>160</u>
9.1. Možnosti metodické podpory koordinátorů inkluze při rozvoji spolupráce s rodiči	163
<u>10. Podpora rozvoje osobnostních a profesních kompetencí pedagogů</u>	<u>167</u>
10.1. Metodická opora v oblasti podpory profesního rozvoje pedagogů	167
<u>11. Použitá literatura a zdroje</u>	<u>171</u>